

**(JAZYKOVÉ) TIPY PRE TEBA – FALOŠNÍ PRIATELIA
POHODA, HRÔZA, HRAD
(pracovný list)**

Nahrávka

Vypočuj si rozhovor Sáry s Illiom.

[FALOŠNÍ PRIATELIA- SLOVENČINA V POHODE](#)

Prepis

Joachim:

Ahojte! Dnes sa s Illiom budeme rozprávať o počasí. Ak vás zaujíma, ako je vonku, ako má byť zajtra, či náhodou nebude pršať alebo aj niečo horšie, určite sa vyhnite slovám *pohoda*, *hrôza* a *hrad*, aj keď sa vám na opis počasia zdajú ideálne. Viete, čo tieto slová v slovenčine naozaj znamenajú? Poďme sa na to pozrieť.

1. POHODA

Sára: Ahoj, Illia! Počuj, zajtra je sviatok, nemusíme ísť do školy, nejdeme niekam na výlet?

Illia: To je skvelý nápad! Rád by som išiel, ale trochu sa bojím, aká bude pohoda.

Sára: Pohoda? Ak tam budem ja, tak tam určite bude pohoda ☺

Illia: Prosím? Tomu nerozumiem. Garantuješ, že zajtra nebude pršať?

Sára: No, to ešte neviem, ale stresovať sa určite nebudeme.

Illia: Jasné, ale pre istotu pozriem v mobile, aká má byť pohoda zajtra. Ak bude slnečno, tak môžeme ísť napríklad na cyklovýlet.

Sára: Aha, už rozumiem. Ty myslíš, aké bude počasie.

Joachim:

Presne tak, Illia chce zistiť, aké bude zajtra počasie. V ukrajinčine sa na vyjadrenie tohto významu používa slovo *nozoda* [pohoda]. Slovo *pohoda* Illia v slovenčine mnohokrát počul, takže ho začal používať tak, ako ho pozná z ukrajinčiny. V slovenčine ale slovo *pohoda* znamená niečo ako „pokoj, spokojnosť, harmónia“. Napríklad v lete pri mori môžeme zažívať *letnú* či *dovolenkovú pohodu*. *Pohoda* je aj doma, keď od nás rodičia nič nechcú. Ak sme strávili príjemný a pokojný víkend, môžeme povedať, že bol *pohodový*. A ak vás zákazník pri pokladni

prosí, či by ste ho nepustili v rade pred seba a vám to nerobí problém, môžete mu povedať *jasné, v pohode*.

2. HRÔZA

Sára: Tak aké bude zajtra počasie? Pohodové či ani nie?

Ilia: Podľa predpovede počasia má byť zajtra dopoludnia hrôza.

Sára: Vážne? Čo má snežiť? Ved' je máj.

Ilia: Tak snežiť nie, ale bude silno pršať.

Sára: Tak to zas taká hrôza nie je. (smiech)

Joachim:

Ilia použil v rozhovore slovo *hrôza*. Tento výraz v slovenčine znamená niečo strašné, čoho sa bojíme. Napríklad vojna so sebou prináša *hrôzy* alebo študenta pochyť *hrôza* pri pomyslení na záverečnú skúšku, na ktorú sa ešte neučil. Ukrajinské slovo *zpoza* [hroza] takýto strašidelný význam nemá, označuje búрку, a ako vieme, tá sa nakoniec vždy skončí a vyjde slnko.

3. HRAD

Ilia: V predpovedi píšú, že na východe Slovenska má dopoludnia padať hrad.

Sára: To je zaujímavé. Pozeráš predpoveď počasia či nejakú vešteckú stránku? A ktorý hrad má spadnúť?

Ilia: Nerobím si srandu, naozaj to píšú. Asi by sme mali dopoludnia zostať doma.

Sára: Dobrý vtip, tak na Šarišský hrad asi radšej nepôjdeme, čo? (smiech)

Joachim:

V ukrajínčine slovo *Град* [hrad] označuje *krúpy*, teda *kúsky ľadu padajúce počas dažďa*. Krúpy nepadajú často, ale určite častejšie ako hrady. Slovenské slovo *hrad* označuje zámok, stredovekú pevnosť, v ktorej sídlil panovník alebo šľachtic. Hrady sa stavali obyčajne na kopci. Dnes sú niektoré dobre zachované, z iných zostali len ruiny. Mimochodom, viete, že Slovensko patrí ku krajinám s najväčším počtom hradov? Dokopy ich je 180, takže je z čoho vyberať. Ak máte chuť na výlet na niektorý z hradov na východnom Slovensku, navštívte našu stránku *Slovenčina v pohode* a inšpirujte sa.

Ilia: Tak teda zajtra niekam ideme aj napriek počasiu?

Sára: Poďme na Spišský hrad. Tam si ešte určite nebol. V pohode môžeme vyraziť až popoludní.

Ilia: Ok, teším sa, tak zajtra!

Otestuj sa

Ako si porozumel/a tomuto dielu podcastu? Doplň do nasledujúcich viet správne slovo:

1. Mám rád vianočné sviatky, keď u nás doma panuje _____ .
 - a) sviatočné počasie
 - b) sviatočná pohoda
2. Dnes radšej zostanem doma, necítim sa úplne _____ .
 - a) v pohode
 - b) zle
3. Učiteľ matematiky na náš často kričí, mám z neho _____ .
 - a) pohodu
 - b) hrôzu
4. Letné _____ trvajú krátko, ale sú intenzívne .
 - a) búrky
 - b) hrôzy
5. Zajtra má byť šialené počasie, budú padať _____ .
 - a) hrady
 - b) krúpy
6. Vieš, že Spišský _____ je najväčší na Slovensku?
 - a) hrad
 - b) ľad

Kľúč

1b, 2a, 3b, 4a, 5b, 6a

Slovníček

Slovenské slovo	Ukrajinský preklad
pohoda	<i>спокій</i> [spokij] <i>гармонія</i> [harmonija]
počasie	<i>погода</i> [pohoda]
hrôza	<i>жах</i> [žach]
búrka	<i>гроза</i> [hroza]
hrad	<i>замок</i> [zamok]
krúpy	<i>град</i> [hrad]